

اعضای هیأت علمی دانشکده علوم جغرافیایی از «رصداخانه شهری تهران» بازدید کردند.

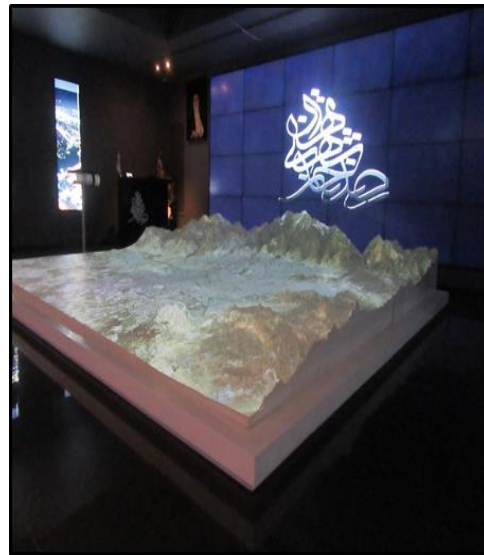
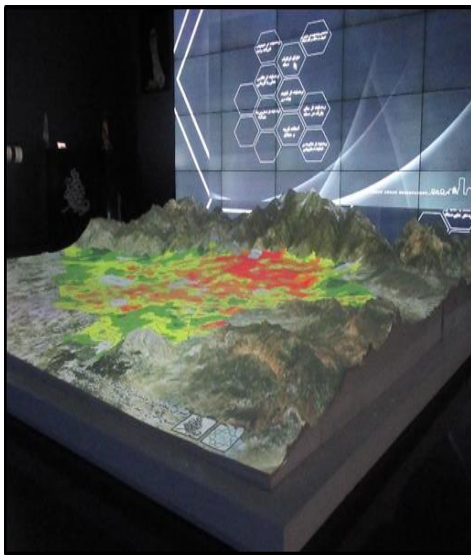
مدیران و برخی اعضای محترم هیأت علمی دانشکده علوم جغرافیایی دانشگاه خوارزمی (دکتر عزت‌الله قنواقی، دکتر حمید جلالیان، دکتر موسی کمانرودی، دکتر علی شمعی، دکتر پرویز ضیائیان، دکتر مراد کاویانی، دکتر حسین ربیعی، دکتر فرهاد عزیزپور، دکتر تاج‌الدین کرمی) و خانم طیبه حبیب‌دخت (کارشناس پژوهشی) از رصداخانه شهری تهران واقع در محدوده مجموعه برج میلاد بازدید نمودند. این جلسه که با حضور کارشناسان رصداخانه و نماینده محترم سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهر تهران تشکیل شد، جناب آقای دکتر رامنا قلمبر دزفولی به شرح سابقه، هدف، ساختار و کارکرد رصداخانه شهری تهران پرداخت و به سئوالات بازدیدکنندگان پاسخ گفت. بر اساس بازدید به عمل آمده، این رصداخانه می‌تواند ابزار مناسبی برای شکل‌گیری مدیریت یکپارچه و سیاست‌گذاری‌های راهبردی (بلندمدت) و اجرایی (کوتاه‌مدت) حوزه‌های مختلف مدیریتی شهر تهران باشد.

بر اساس اطلاعات موجود در سایت سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران، رصداخانه مکانی برای ایجاد چرخه تولید و هم‌افزایی دانش در حیطه مدیریت شهری است. از نظر مرکز اسکان بشر سازمان ملل متحد، رصداخانه شهری شبکه‌ای بومی و شهری از سازمان‌ها و ارگان‌هایی است که مسئولیت تهیه، تحلیل، تجزیه و انتشار اطلاعات با استفاده از مجموعه شاخص‌های تعریف شده را دارد و در عین حال منعکس‌کننده اولویت‌های پیشرفت و توسعه پایدار است. رصداخانه شهری از دید سازمان‌های بین‌المللی مکانی برای بهره‌مندی از کلیه آمار و اطلاعات و شاخص‌های مورد نیاز در حیطه مدیریت شهری با بهره‌گیری از زیرساخت‌های مکان محور است.

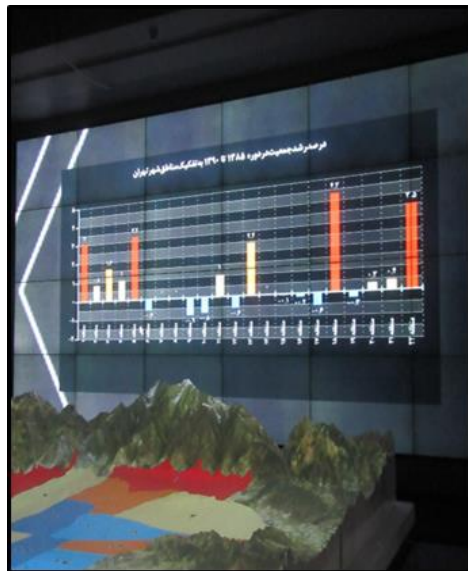
رصدخانه همچنین مکانی برای هم‌اندیشی تمامی لایه‌های خدمات‌رسان و تصمیم‌ساز مدیریت شهری و مکانی برای جمع‌آوری اطلاعات شهر در بستر زمان برای تشکیل انبار داده مدیریت شهری است. تأسیس رصدخانه شهری تهران در سال ۱۳۸۶ و پس از تشکیل کمیته راهبری اجلاس کمیسیون ۵ م트로پولیس در تهران به سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران سپرده شد. سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران، مبانی ایجاد رصدخانه شهری تهران را براساس شناخت مفاهیم بین‌المللی رصدخانه‌ها، توانمندی‌ها و بومی‌سازی شاخص‌ها در محدوده مدیریت شهرداری و شهر تهران تدوین نمود.

رصدخانه شهری تهران محلی برای رصد آمار و اطلاعات، شاخص‌ها و بررسی و تحلیل تغییرات و موجودیت‌های شهر تهران است که امکان مشاهده آنها در کنار یکدیگر را برای مدیریت بهتر شهر در اختیار تصمیم‌گیران قرار می‌دهد. شاخص‌هایی مانند کیفیت زندگی شهروندان، زیرساخت‌های شهری، اثرات تصمیم‌های مدیریتی بر پیکره شهر، وضعیت ساخت و ساز، کیفیت سازه‌ای، وضعیت حمل و نقل. رصدخانه شهری تهران با هدف پایش تهران و نظارت و کنترل بر امور مدیریت شهری به وجود آمده است. پایش طرح تفصیلی شهر تهران یکی از کارکردهایی است که برای رصدخانه شهری تهران در نظر گرفته شده است. برای اولین بار در شهرداری تهران تصمیم گرفته شد که طرح تفصیلی را نه در انتها و بعد از مشاهده اتفاقات شهر، بلکه در حین انجام آن رصد نمایند.

رصدخانه علاوه بر ارائه وضعیت شهری، می‌تواند مرکزی برای هم‌اندیشی نخبگان مدیریت شهری باشد و بستری مناسب برای جمع‌آوری، ارائه و استفاده از اطلاعات یکپارچه سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف سهیم در حوزه مدیریت شهری است. رصدخانه می‌تواند برای شهر تهران به زیرمجموعه‌ای از انبار داده (data mart) تبدیل شده و محل جمع‌آوری و تلاقی اطلاعات از مجموعه مدیریت شهری باشد. شعار رصدخانه‌ها «اطلاعات بهتر برای شهرهای بهتر» است. بنابراین

رصدخانه محلی است که در آن از اطلاعات گذشته، برای امروز و آینده‌ای بهتر استفاده می‌شود، در نتیجه با راه‌اندازی رصدخانه نحوه استفاده درست، به‌روز و بهینه از اطلاعات و بهره‌برداری از آن توسط مدیران شهری برای ساخت شهری بهتر تسهیل می‌شود.

دستگاه‌های اجرایی دخیل در امر مدیریت شهری، نمایندگانی را به شهرداری تهران معرفی می‌کنند تا به عنوان رابط مجموعه خود برای تبادل اطلاعات در رصدخانه شهری مستقر شوند. اطلاعات مورد نیاز مدیران شهری در بانک اطلاعات موقت جمع‌آوری می‌شود. بدیهی است که هر نهادی اطلاعات را با توجه به نیاز خود جمع‌آوری می‌کند. برای یکپارچه شدن این اطلاعات، صحت‌سنجی و داده‌پیرایی و تلخیص آن امری ضروری است. در نهایت شناسنامه‌ای از شاخص‌ها تهیه می‌شود تا این اطلاعات با یکدیگر همخوانی لازم را پیدا کنند. پس از این مراحل، بانک اطلاعاتی شاخص‌ها با توجه به نیاز مدیران، تصمیم‌سازان، شهروندان، پژوهشگران، دانشگاهیان و سازمان‌های ملی و بین‌المللی شکل می‌گیرد و در رصدخانه شهری تهران که به نوعی زیرمجموعه‌ای از انبار داده (data mart) این شهر به شمار می‌رود تجمیع می‌شود.

انبار داده شهر تهران یا (Data warehouse) نیز محلی برای تجمیع داده‌های بانک اطلاعاتی شاخص‌ها و رصدخانه برای سال‌های آینده و برنامه‌ریزی‌های درازمدت شهری است. به این ترتیب، چرخه مدل مفهومی رصدخانه به طور مداوم در گردش است. از نیازها و تعریف مسئله شروع می‌شود و به تجمیع اطلاعات و تهیه شاخص‌ها می‌رسد و در رصدخانه شهری تهران جمع‌آوری شده و تصمیم‌سازی و مدیریت شهر را تسهیل می‌نماید. نتیجه گردش این چرخه، انباشت اطلاعاتی در انبار داده شهر تهران است که همچون یک موزه اطلاعاتی برای آینده این شهر باقی خواهد ماند.